

Regeling oplossen belemmerend liggende infrastructuur

Preambule

Sinds de liberalisering van de telecommunicatiemarkt in 1998 is op grote schaal nieuwe telecommunicatie-infrastructuur aangelegd. Hierbij is veelvuldig gebruik gemaakt van grote aantallen al dan niet aan elkaar vastzittende buizen om telecomkabels doorheen te geleiden.

In de praktijk komt het voor dat deze pakketten van buizen een belemmering vormen voor het onderhoud aan de eveneens in de grond gelegen infrastructuur ten behoeve van de energie- en of watervoorziening. In het kader van het bevorderen van de veiligheid en de leveringszekerheid is het van belang dat alle netbeheerders van telecom, energie en water (hierna Netbeheerders) gezamenlijk optrekken om in geval van calamiteiten, ernstig risico en anderszins tot een adequate aanpak te komen. De regeling is een uitwerking van dit voornemen.

Bij de totstandkoming en uitvoering van de Telecommunicatiewet (1998) is onvoldoende aandacht besteed aan deze problematiek. De Telecommunicatiewet heeft tot gevolg gehad dat grote hoeveelheden telecommunicatie-infrastructuur in de grond zijn aangelegd waardoor het mogelijk is dat kabels en leidingen van verschillende disciplines boven elkaar zijn aangelegd. De Telecommunicatiewet biedt onvoldoende houvast voor het oplossen van deze situaties. Met de herziening van de Telecommunicatiewet per 1 februari 2007 en de invoering van de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten wordt voorzien in nadere eisen bij de aanleg van nieuw aan te leggen infrastructuur. Deze bieden evenwel geen oplossing voor de bestaande situaties.

Met betrekking tot de problemen die mogelijk worden veroorzaakt door de bestaande infrastructuur die is gelegd na 1998, zijn de betrokken partijen uit de energie-, telecom- en watersector¹ een regeling overeengekomen om tot een oplossing van de problematiek omtrent de belemmerende ligging van de bestaande infrastructuur te komen. Uitgangspunt van deze regeling is dat een onbelemmerde ligging van netwerken een maatschappelijk belang dient, met name ten aanzien van de veiligheid en de leveringszekerheid. Iedere beheerder van ondergrondse infrastructuur heeft belang bij een onbelemmerde ligging van zijn netwerk en het onderhoud daarvan.

De Netbeheerders hebben vastgesteld dat de enkele omstandigheid dat buizen, kabels of leidingen boven elkaar zijn gelegd, op zich nog geen belemmerende ligging oplevert. Dit betekent dat van hinder eerst sprake kan zijn als ter plaatse werkzaamheden worden uitgevoerd en de uitvoerende Netbeheerder het noodzakelijke onderhoud, vervanging of reparatie niet op de gebruikelijke wijze kan uitvoeren. In sommige gevallen is de belemmerende ligging veroorzaakt doordat telecomkabels zijn gelegd in een bepaald tracé op aanwijzing van de grondbeheerder. In dat geval kan de oorzaak van de belemmerende ligging niet aan de veroorzakende partij worden toegerekend. Desalniettemin worden in dergelijke gevallen wel maatregelen genomen zoals beschreven in de regeling, waarna partijen hun kosten desgewenst kunnen verhalen op de derde

¹ Enbin, Groep Graafrechten, KPN, NLKabel en Vewin

partij aan wie het ontstaan van de belemmerende ligging kan worden toegerekend.

De lijsten met situaties die eerder door Energiened (thans Enbin) en Vewin zijn opgesteld en naar KPN, Groep Graafrechten en Vecai (thans NLKabel) zijn verzonden, beogen niet om te worden toegepast als een saneringsprogramma. Of aanpak noodzakelijk is zal per geval worden beoordeeld aan de hand van deze regeling. Vooruitlopend daarop zal geen actie worden ondernomen.

De regeling beoogt een goede samenwerking van Netbeheerders tot stand te brengen bij het oplossen van belemmerende ligging. Uitgangspunt daarbij is dat iedere Netbeheerder baas is over zijn eigen infrastructuur en dat niet zonder voorafgaande instemming van de belemmerend liggende partij werkzaamheden aan diens infrastructuur worden verricht.

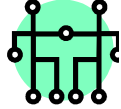
De regeling is bedoeld voor (medewerkers van) Netbeheerders die op enig moment geconfronteerd worden met belemmerend liggende infrastructuur van een andere Netbeheerder. De regeling specificeert de reikwijdte en classificeert de ernst van de belemmering en koppelt daaraan de wijze waarop de belemmering zou moeten worden opgeheven. Het verdelen van de kosten maakt daar deel van uit.

Buiten het kader van de regeling vallen hindersituaties die zijn ontstaan vóór 1998 dan wel na 2006. De hindersituaties ontstaan vóór 1998 vallen buiten deze regeling. De Netbeheerders gaan ervan uit dat aanleg vanaf 2007 op zorgvuldige wijze zal plaatsvinden waardoor geen situaties ontstaan die op grond van deze regeling dienen te worden geadresseerd. Tevens vallen buiten het kader van deze regeling gevallen waarin telecommunicatie-infrastructuur hinder ondervindt van energie- en waterleidingnetten. Daarvoor gelden de normale regels voor aansprakelijkheid van het Burgerlijk Wetboek of de Wet informatie uitwisseling ondergrondse netten.

De regeling is ondertekend namens de Netbeheerders door de koepelorganisaties Enbin, Vewin, NLKabel en Groep Graafrechten alsmede KPN². De deelnemers staan er voor in dat de aangesloten leden of medewerkers de regeling ondersteunen en naleven.

De regeling is vastgesteld op 21 december 2007

² In Bijlage 2 zijn de deelnemende bedrijven per koepelorganisatie nader geëxpliciteerd

Regeling oplossen belemmerend liggende infrastructuur

DE ONDERGETEKENDEN

Enbin, Vereniging van Energienetbeheerders in Nederland, gevestigd te Utrechtseweg 310, 6812 AR Arnhem, ten dezen vertegenwoordigd door ir.dr.s. J.J. Damsté;

Groep Graafrechten, gevestigd te Van Alkemadelaan 700, Kerkplein 33, 2597 AW Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door mr. F.P. Sickinghe, voorzitter Groep Graafrechten;

KPN BV, gevestigd te Maanplein 55, 2516 CK 's-Gravenhage, te dezen vertegenwoordigd door mr. J.F.E. Farwerck, Directeur W&O;

NLKabel, gevestigd te Waldorpstraat 120-6, 2521 CD 's-Gravenhage, te dezen vertegenwoordigd door ing. J.P. Wehrmeijer, manager technologie en innovatie NL Kabel

Vewin, gevestigd te Sir Winston Churchillaan 273, 2288 EA Rijswijk ZH te dezen vertegenwoordigd door drs. T.J.J. Schmitz, directeur Vewin

KOMEN MET INACHTNEMING VAN HETGEEN IS GESTELD IN DE PREAMBULE HET VOLGENDE OVEREEN:

A. Reikwijdte van belemmerende ligging

De reikwijdte van de 'Regeling oplossen belemmerend liggende infrastructuur' beperkt zich tot door of namens één of meer operators gelegde pakketten HDPE-buizen (>5 stuks) van telecommunicatienetwerken van partijen die deze regeling hebben bekrachtigd die in parallelle ligging met andere netwerken zijn gelegd in de periode vanaf 1998 tot en met 2006. De enkele omstandigheid dat buizen, kabels of leidingen boven elkaar zijn aangelegd, levert op zich nog geen belemmerende ligging op.

Niet bekend is om hoeveel situaties het in de praktijk gaat. Gevallen die voldoen aan de bovengenoemde omschrijving (> 5 stuks gelegd tussen 1998 en 2006) worden aangepakt conform deze regeling. Voor situaties die buiten deze regeling vallen zijn de generieke wettelijke regeling van artikel 5.9 Telecommunicatiewet van toepassing alsmede de toepasselijke bepalingen van het Burgerlijk Wetboek.

Uitgangspunt is dat iedere netbeheerder baas is over zijn eigen infrastructuur en dat niet zonder voorafgaande instemming van de belemmerend liggende partij werkzaamheden aan diens infrastructuur worden verricht.

B. Categorie-indeling belemmerende ligging

De mate van belemmering wordt ingedeeld in drie categorieën. Deze categorieën bepalen de

termijn waarbinnen de belemmerende ligging moet zijn opgeheven. Deze categorieën zijn als volgt gedefinieerd:

- Categorie i. Calamiteit (bijvoorbeeld ernstige lekkage, explosiegevaar, brand,); direct handelen is noodzakelijk met uitsluitend het oog op het veilig stellen van de omgeving of het beperken van schade. Als dit is gebeurd, kan de situatie voor het overige in categorie ii of iii vallen. De netbeheerder stelt de overlastveroorzakende partij in kennis en in staat maatregelen te nemen. In het geval dat dit niet mogelijk is als gevolg van de noodzaak tot het direct nemen van maatregelen zal de gehinderde partij onverwijld na het treffen van deze maatregelen in overleg treden met de hinder veroorzakende partij. Bij constatering van een calamiteit zal de Netbeheerder direct de veroorzaker op de hoogte stellen en zijn eigen werkzaamheden om de situatie veilig te stellen aanvangen. Indien kabels zonder voorafgaande toestemming van de telecomoperators worden onderbroken gelden daarvoor de generieke aansprakelijkheidsregels van het Burgerlijk Wetboek.
- Categorie ii. Ernstig risico (voor definitie zie bijlage 1); aanpak is noodzakelijk en kan niet wachten tot het desbetreffende kabel- en/of leidingtracé om een andere reden wordt ontgraven.
- Categorie iii. Hinder; van hinder is sprake wanneer een Netbeheerder werkzaamheden ten behoeve van zijn infrastructuur wil uitvoeren, en door de aanwezigheid van bovengenoemd pakket HDPE-buizen het noodzakelijke onderhoud, vervanging of reparatie van zijn net niet op de gebruikelijke wijze kan uitvoeren. In het kader van deze regeling is geen sprake van hinderlijke ligging als de Netbeheerder zelf op enig moment zijn infrastructuur onder bestaande telecommunicatie-infrastructuur heeft aangelegd.

De Netbeheerder beoordeelt eerst zelf in welke categorie de belemmerende ligging valt. Vervolgens moeten de betrokken partijen voor categorieën ii en iii onderling tot overeenstemming komen over de categorie en/of de termijn waarbinnen de situatie wordt aangepakt. Is er geen sprake van overeenstemming over de categorie en/of de termijn van aanpak dan kunnen partijen de zaak voorleggen aan de burgerlijke rechter.

C. Kostenverdeling

Met inachtneming van de onder A 'Reikwijdte van belemmerende ligging' genoemde beperking wordt met betrekking tot de categorie-indeling de volgende kostenverdeling gehanteerd:

- Categorie i. Uitsluitend de Mutatiekosten komen voor rekening van de belemmering veroorzakende partij;
- Categorie ii. De volledige kosten komen voor rekening van de belemmering veroorzakende partij, tenzij door de overige betrokken netbeheerders additionele werkzaamheden worden verricht, in welk geval partijen onderling afspraken maken over de kostenverdeling
- Categorie iii. De Mutatiekosten komen geheel voor rekening van de belemmering veroorzakende partij. Voor het doorberekenen van kosten gemaakt door een gehinderde partij aan een belemmering veroorzakende partij wordt een drempelbedrag van € 600,- gehanteerd, welk bedrag jaarlijks zal worden geïndexeerd. Indien de

Categorie iv. belemmeringveroorzakende partij er voor kiest om de werkzaamheden niet zelf uit te voeren en dit over te laten aan de gehinderde partij worden de daaraan verbonden kosten uitsluitend na voorafgaande overeenstemming aan de belemmeringveroorzakende partij in rekening gebracht. Indien geen overeenstemming wordt bereikt, dient de belemmering veroorzakende partij de werkzaamheden zelf uit te voeren.

Onder Mutatiekosten wordt in dit verband verstaan de kosten die de belemmering veroorzakende partij moet maken om zijn infrastructuur al dan niet tijdelijk te verleggen of maatregelen te treffen teneinde de onderliggende partij in staat te stellen de benodigde werkzaamheden uit te voeren. Daarbij wordt uitgegaan van de situatie dat de totale geul reeds open ligt en de betreffende infrastructuur zichtbaar is. Eventuele vertragingsschade is voor rekening van de onderliggende partij. Eventuele herbestratingskosten, degeneratiekosten en kosten van extra grondaanvoer ten behoeve van het oorspronkelijke tracé komen niet ten laste van de belemmering veroorzakende partij.

De belemmering veroorzakende partijen zullen

- (a) het opheffen van de hinder onderling afstemmen,
- (b) alle noodzakelijke activiteiten verrichten om deze opheffing tot uitvoering te brengen en
- (c) een uiterste inspanning leveren om vertragingskosten tot een minimum te beperken.

Deze activiteiten omvatten ook het aanwijzen van een aanspreekpunt ten behoeve van de belemmering ondervindende partij.

D. Overige bepalingen

Voor gevallen van belemmerende ligging waarin deze regeling niet voorziet, verplichten de betrokken partijen zich ertoe in overleg te treden om tot de meest optimale oplossing van die specifieke situatie te komen.

Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2008 en geldt voor een periode van twee jaar. Na een jaar zullen de deelnemers de werking van de regeling in de praktijk evalueren.

Aldus in 5-voud overeengekomen op 21 december 2007.

Namens **Enbin**,

Namens **Groep Graafrechten**,

ir.drs. J.J. Damsté
Enbin

mr. F.P. Sickinghe
voorzitter Groep Graafrechten

Namens **KPN BV**,

Namens **NLKabel**,

mr. J.F.E. Farwerck
directeur W&O KPN BV

ing. J.P. Wehrmeijer
manager technologie en innovatie NLKabel

Namens **Vewin**,

drs. T.J.J. Schmitz
directeur Vewin

Robli

BIJLAGE 1

Definitie ‘Ernstig risico’

Categorie 1 en 2: Ernstig risico gebaseerd op de criteria van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV)

“Categorie 1” kans op ongeval (door belemmerende ligging)	Uitwerking voor netbeheerders	Toelichting
Kans op dodelijke slachtoffer(s) of meer dan 1 zwaargewonde	Dit criterium vereist geen verder uitwerking.	Onder het begrip zwaar gewonde wordt de conform de ARBO-wet gehanteerde uitleg voor ernstig lichamelijk of geestelijk letsel bedoeld, t.w.: Schade aan de gezondheid die binnen 24 uur na het tijdstip van de gebeurtenis leidt tot opname in een ziekenhuis
Kans op schade aan de eigendommen van meer dan 0,5 miljoen Euro	Indien een financiële schatting moeilijk is te overzien, maar wel duidelijk en opvallend aanwezig, valt deze onder “categorie 1”. Een praktische vertaling is de verwoesting of het afbranden van: <ul style="list-style-type: none"> • een flinke woning of enkele kleinere woningen, • een vrachtwagen, • een fabriek, • een opslagloods • een ander groot object 	
Kans op grote schade aan de omgeving (bijvoorbeeld gebouwen of milieu)	Ingeval van schade aan gebouwen is dit criterium identiek aan voorgaand criterium. Ingeval van schade aan het milieu valt dit onder het tweede criterium van categorie 2.	Alles heeft een eigenaar of beheerder.
Kans op noodzaak tot gecoördineerde inzet van hulpdiensten	Indien als gevolg van gas- of watertechnische werkzaamheden en/of als gevolg van vrije uitstroom van gas of water een incident of ongeval plaatsvindt waarbij de coördinatie van de bestrijding ter hand genomen wordt door een hulpdienst, valt deze onder “categorie 1”.	Onder hulpdiensten wordt verstaan: <ul style="list-style-type: none"> • Brandweer • Politie • Ambulance Indien een EHBO-er b.v. een mitella of pleister aanlegt is er geen sprake van een hulpdienst.
Kans op maatschappelijke onrust bij de omgeving	Indeling in “categorie 1” is sterk afhankelijk is van persoonlijke inschatting van medewerkers. Indeling in “categorie 1” geldt in ieder geval als: <ul style="list-style-type: none"> • Een gebied (meer dan 10 aansluitingen) langer dan 24 uur zonder gas, elektriciteit of water zit. • Er vanuit een bepaald gebied meer dan 100 klachten in een dag worden ontvangen, bijvoorbeeld over gaslucht. 	Maatschappelijke onrust wordt ook wel herkend als: <ul style="list-style-type: none"> • gezinnen/huishoudens of personen die bij een ongeval zijn betrokken of verontrust zijn en deze ongerustheid niet direct kan worden weggenomen. • Indien bij het beantwoorden van vragen van de media (radio/televisie/pers) de ongerustheid niet direct kan worden weggenomen

"Categorie 2" Kans op ernstig incident (door belemmerende ligging)	Uitwerking voor netbeheerders	Toelichting
Kans op potentiële gevolgen op het eigen terrein of buiten het eigen terrein (enige vorm van gas- of vloeistofuitstroming).	<p>Dit criterium is bedoeld voor ernstige lekkages en de mogelijke gevaren daarvan. Geconstateerde lekkages in leidingen, hulpstukken, afsluiters, etc. welke door gasluchtmeldingen, bij onderhoudswerkzaamheden of in het kader van lekzoek-activiteiten zijn gebleken, en welke geen direct gevaar opleveren, en op routinematige en beheerste wijze kunnen worden gedicht, zijn geen ernstige incidenten.</p> <p>Indien er sprake is van het gecontroleerd vrijkomen van gas als gevolg van werkzaamheden, welke uiteraard conform de daarvoor geldende instructies uitgevoerd, behoeft ook geen melding te worden gedaan.</p> <p>Een ernstig incident is wel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brand, direct ten gevolge van gastechnische werkzaamheden en vrije uitstroming van gas, die ernstig gevaar voor mens, dier of eigendommen heeft opgeleverd. 2. Brand direct ten gevolge van gastechnische werkzaamheden en vrije uitstroming van gas, die niet op eigen kracht door medewerkers van de netbeheerder kon worden geblust. 3. Ongecontroleerde gasuitstroming van meer dan 1 uur met gevaar voor mens, dier of eigendommen. 4. Ongecontroleerde gasuitstroming bij een gasdruk welke hoger is dan 100 mbar (m.n. de tussen het GOS en de DS gehanteerde 3 tot 8 bar) 5. Explosie 6. Ernstig gevaar voor een explosie ingeval van een ongecontroleerde gasuitstroming. 	<p>Gas dat brandt is feitelijk minder gevaarlijk dan wanneer het niet brandt. Echter, brand en ook hoge druk zijn zaken die een sterke beleving met zich meebrengen bij de bevolking. Vandaar dat de RvTV dat gemeld wil hebben.</p> <p>Gevaar of ernstig gevaar wil zeggen dat iets niet of niet goed onder controle is en het daardoor een bedreiging is.</p> <p>Ad. 3. en 4. Ongecontroleerde gasuitstroming uit een net, zonder dat er gevaar is, hoeft dus niet gemeld te worden. Ongecontroleerd wil in dit verband zeggen dat de uitstroming niet plaatsvindt via een daarvoor bedoelde uitstroomopening en de hoeveelheid als zodanig niet (direct) beïnvloed kan worden. Het spreekt voor zich dat in dat soort situaties wel de nodige veiligheidsmaatregelen worden getroffen zoals afzettingen en aanwezigheid van blusmiddelen.</p> <p>Ad.6. Voorbeelden hiervan zijn lekkages in kruipruimten, meterkasten en/of andere delen van woningen, serres of overkapte terrassen of andere overkappingen.</p>
Kans op ernstige risico's voor grondvervuiling, (grond)watervervuiling, luchtvervuiling of vervuiling van oppervlaktewater als gevolg van een uitstroming	<p>De enige denkbare vorm van bodemverontreiniging bij de nutsbedrijven betreft lekkage van aardgascondensaat. Mocht zich dat voordoen en de gemeente of milieudienst beoordeeld dat als bodem- of (grond)watervervuiling dan moet er een melding worden gedaan.</p> <p>Lekkage van oude odorisatieapparatuur is een ongevaarlijke luchtvervuiling die stankoverlast en mogelijk maatschappelijke onrust kan veroorzaken.</p>	<p>Er is sprake van bodem- of grondwaterverontreiniging indien de bevoegde instantie, gemeente of milieudienst, dit als zodanig beoordeeld.</p>
Kans op risico's voor mens en dier (mechanisch, chemisch, fysisch of biologisch)	<p>Dit is reeds ondervangen door de invulling van het eerste criterium van categorie 2.</p>	
Kans op noodzaak tot het inschakelen van hulpdiensten	<p>Als bij gas- of watertechnische werkzaamheden of bij de bestrijding van een storing assistentie wordt gevraagd van hulpdiensten, bijvoorbeeld voor de evacuatie van een gebied met meerdere woningen, kantoren en of bedrijven geldt dit als "categorie 2". Dit geldt ook indien er zeer ingrijpende verkeersmaatregelen dienen te worden genomen.</p>	<p>Zeer ingrijpende verkeersmaatregelen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stilleggen van treinverkeer • Stilleggen van vliegverkeer • Stilleggen van wegverkeer • Verkeersmaatregelen die leiden tot zeer ingrijpende overlast
Kans op reparatiekosten hoger dan 0,25 miljoen Euro	<p>Dit betreft schade aan derden van meer dan € 0,25 mln.</p>	

['toegevoegde' items zijn niet meer opgenomen]

Robli

BIJLAGE 2

Overzicht deelnemende netbeheerders koepelorganisaties

2.1 Namens Enbin nemen deel:

- B.V. Netbeheer Haarlemmermeer
- Cogas Energie
- Delta Netwerkbedrijf B.V.
- Eneco Netbeheer BV
- Essent Netwerk B.V.
- Gas Transport Services B.V.
- Intergas Energie B.V.
- N.V. Continuon Netbeheer
- Netbeheer Centraal Overijssel B.V.
- NRE Netwerk B.V.
- Rendo Netbeheer BV
- TenneT TSO B.V.
- Westland Energie Infrastructuur BV

2.2 Namens Groep Graafrechten nemen deel:

- BT
- Casema
- COLT
- Enertel
- euNetworks
- Eurofiber
- Global Crossing
- I-21 (Interoute)
- iConnex
- Level 3 Communications
- Priority Telecom
- Tele2-Versatel
- Verizon Business
- Viatel Global Communications

2.3 Namens NLKabel nemen deel:

- @Home
- CAI Albrandswaard
- CAI Brunssum
- St. CAI Dahliastraat- Casema
- St. CAI Bleiswijk
- St. CAI Borculo- CAIW
- St. CAS Hilvarenbeek- Cogas KTMO
- St. Kabelnet Veendam- DELTA
- Kabelcomfort
- St. KTV Brabant Gelderland- Gem. CAI Edam-Volendam
- St. KTV Krimpen a/d IJssel
- Groenstichting Rozendaal
- St. KTV Pijnacker- Kabel Noord
- Stichting CAI Harderwijk- Kabeltelevisie Waalre
- UPC Nederland- Kabeltex

2.4 Namens Vewin nemen deel:

- Brabant Water
- Duinwaterbedrijf Zuid-Holland
- Evides
- Oasen
- PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland
- Vitens
- Waterbedrijf Groningen
- Waterleiding Maatschappij Drenthe
- Waterleiding Maatschappij Limburg
- Waternet